

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Danmarks kommunistiske parti : hvad det er - hvad det vil : kommunisternes program

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: [1964]

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Danmarks kommunistiske Parti blev grundlagt den 9. november 1919 som en sammenslutning af forskellige venstresocialistiske strømninger i dansk arbejderbevægelse, som havde indset, at under socialdemokratiets ledelse kunne socialismens sag aldrig blive båret til sejr. Grundstammen i det nydannede parti udgjordes af flertallet af den hidtidige socialdemokratiske ungdomsbevægelse.

Under indtryk af begivenheder under og efter den 1. verdenskrig stilledes hele den internationale socialistiske bevægelse over for et uomgængeligt valg af den fremtidige kurs. De officielle socialdemokratiske partier havde fjernet sig længere og længere fra Karl Marx' socialistiske tanker. De havde svigtet totalt i kampen mod den krig, som var et resultat af det kapitalistiske samfundssystem. De svigtede på ny i kampen for den socialistiske samfundsomformning, da de gamle samfundssystemer efter krigen ryttede i deres grundvolde og stillede kapitalismens afskaffelse på dagsordenen.

Valget bestod først og fremmest i, om arbejderklassens fortsatte kamp skulle føres på det grundlag, som Karl Marx havde lagt, eller ikke. Den historiske erfaring, som dengang og senere har talt stærkest om betydningen af dette valg, var forskellen mellem udviklingen i Tyskland og Rusland efter krigen. I Tyskland, hvor arbejderpartiet stod under socialdemokratisk ledelse, forhindrede det gennemførelse af det folkelige krav om en socialistisk omformning; kapitalismen blev bevaret, og snart efter kom reaktion og nazisme til magten. I Rusland, hvor arbejderpartiet med Lenin i spidsen konsekvent lod sig lede af marxismens opfattelser, førtes socialismen til sejr, endskønt de ydre betingelser var langt vanskeligere.

På denne baggrund så de, der dannede det kommunistiske parti, nødvendigheden af, at der også i dansk arbejderbevægelse eksisterede et parti, som fastholdt marxismens og socialismens tanker som sit idégrundlag. Kommunisterne finder at den historiske udvikling siden da til fulde har bekræftet rigtigheden heraf. Intetsteds, hvor socialdemokraterne har haft politisk magt og indflydelse, er overgangen til et socialistisk samfund blevet gennemført. Derimod er den gennemført adskillige steder, hvor kommunister kunne spille den ledende rolle.

Derfor er fastholdelse af det socialistiske grundlag, af marxismens og leninismens tankesæt, en afgørende grundsætning for det kommunistiske parti. Det udvikler sine tanker og sin politik på dette grundlag — i en stadig stræben efter fornyelser, men med fast afvisning af alle tendenser til den udvanding, som tidligere har ført til svigten over for arbejderklassens, fremskridtets og socialismens sag.

Danmarks kommunistiske Partis udvikling

Den første tid af partiets eksistens — 20'erne igennem — var opfyldt af bestræbelser på at udforme partiet som et virkeligt marxistisk og leninistisk parti. Det krævede overvindelse af megen uklarhed og vaklen, som var en følge af mange årtiers reformistiske udvanding af den socialistiske forståelse i dansk arbejderbevægelse. Det foregik under indre brydninger, og partiet magtede herunder ikke at spille nogen afgørende, udadvendt politisk rolle i denne periode. Det var først omkring 1930, hvor partiet forbandt sin politik nær med arbejderklassens krav og dens kampe for at modvirke følgerne af den krise, som gik over den kapitalistiske verden, at partiet blev en be-

tydende faktor i dansk politik. I november 1932 fik det sine første to repræsentanter i folketinget.

Partiet befæstede sine positioner og udviklede sin politik 30'rne igennem. Det skete i kamp mod den voksende fascistisk-nazistiske fare, der truede demokratiet og Danmarks frihed stadig alvorligere, efter at nazisterne var kommet til magten i Tyskland, men som de andre partiers ledelser og regeringen stadig gav efter for. Det skete også i kamp for at hævde arbejderklassens interesser i beskæftigelse og bedre sociale forhold over for et samfund, hvor de kapitalistiske monopoler voksede og berigede sig. Kommunisterne gik ind for en samlingspolitik, en »folkefront« vendt mod reaktionen, storkapitalen og nazivernerne. Selv om denne politik ikke blev sat igennem, så blev kommunisternes virksomhed herfor en betydningsfuld forberedelse til det antinazistiske samarbejde, som senere fandt udtryk i modstandsbevægelsen.

I årene op til den 2. verdenskrig havde kommunisterne vendt sig mod den politik, som gjorde krigen uundgåelig. De henviste til den kollektive sikkerhedspolitik over for Hitler-styret, som den socialistiske Sovjetunion førte frem i den internationale politik, men som afvistes af regeringerne i England, Frankrig og USA, der var indstillet på at give efter over for de fascistiske magter, i håb om at vende deres angreb mod øst. Under krigens første fase, hvor det endnu var usikkert, om vestmagterne og Hitler ville finde hinanden i et fælles antikommunistisk korstog i fortsættelse af München-forliget, udsattes kommunisterne for voldsomme angreb og forfølgelser. Men partiet holdt stand heroverfor i kraft af sin velfunderede socialistiske forståelse.

Ved den tyske besættelse den 9. april 1940 traf partiet straks alle foranstaltninger til at overgå til illegal virksomhed, men søgte naturligvis at udnytte de begrænsede legale muligheder, så længe de be-

stod. Kommunisterne optrådte klart imod nazisterne og mod de kapitalistiske spekulanter, som udnyttede situationen til at pålægge det arbejdende folk nye byrder. Herigennem styrkede partiet sine positioner.

Den 22. juni 1941 blev partiet erklæret illegalt. Politiet gik på tysk ordre over til at indfange kommunister, og i august gennemførte folketinget den grundlovsstridige »kommunistlov«. Partiet omstillede sin virksomhed på illegale forhold og blev snart en ledende kraft i udviklingen af den åbne modstandskamp mod besættelsesmagten og dens nazistiske håndlangere. Partiet var medstifter af og repræsenteret i Danmarks Frihedsråd, og mange kommunister var blandt de bedste frihedskæmpere. Intet parti havde blandt sine medlemmer så mange ofre i frihedskampen som det kommunistiske parti.

Ved befrielsen i maj 1945 gik kommunisterne ind for, at ånden fra frihedskampen skulle videreføres i en fornyelse af det danske samfund, så at en sand demokratisk orden blev bragt til sejr. For at fremme disse formål gik partiet ind i befrielsesregeringen og førte forhandlinger med socialdemokratiet om et samarbejde. Det lykkedes at gennemtvinge visse demokratiske indrømmelser (lovgivning mod landsforræderne, pengeombytning mod værnemagerformuerne o. a.), men et virkeligt opgør med alle de kredse, der var ansvarlige for den officielle danske politiks uværdige udvikling under krigen, var det ikke muligt at opnå. Men kommunisterne opnåede betydelig fremgang ved valgene i 1945 og fik 18 mandater i folketinget.

Under de følgende års overgang til »den kolde krig« blev antikomunismen sat i system og skærpet fra kapitalismens side. Herunder lykkedes det også at trænge partiet noget tilbage. Kommunisterne vendte sig i denne periode imod opgivelsen af Danmarks selvstændighed og neutralitet, mod Danmarks inddragelse i NATO, og gik ind for afgørende forbedringer i det

arbejdende folks stilling og indflydelse på egne kår. Det var for at overdøve sådanne strømninger, at antikommunismen skærpedes.

I midten af 50'erne, hvor håbløsheden i NATO-politikken, det gavnlige i den fredspolitik, som foresloges fra de socialistiske lande, og utålmodigheden i arbejderklassen med den økonomiske politik, gjorde sig stærkere gældende, begyndte kommunisterne på ny at vinde positioner. Under udnyttelse af forskellige internationale begivenheder satte man imidlertid nye voldsomme antikommunistiske kampagner i gang. De ramte partiet hårdere, fordi det samtidig udsattes for et bagholdsangreb fra en gruppe med forbindelser til partiets daværende formand, Aksel Larsen. Denne splittelsesvirksomhed hæmmede partiets handlekraft føleligt.

Det blev efterhånden klart, at Aksel Larsens formål var at få partiet til at svigte sit marxistisk-leninistiske grundlag og påtvinge det en kurs, som ville føre det længere og længere til højre — den vej som socialdemokratiet tidligere var gået. I 1958 blev det klart, at han endog ville sprænge partiet for at opnå dette formål. Efter en omfattende diskussion i partiet afviste partiets 20. kongres med overvældende flertal Aksel Larsens standpunkter. Til ny formand valgtes Knud Jespersen som kom fra arbejderbevægelsen i Ålborg, hvor han aktivt havde deltaget i frihedskampen og arbejderklassens rejsning.

Splittelsesvirksomheden, som siden fortsattes uden for partiets rammer, og som var ledsaget af beskyldninger og bagvaskelse, som hele den antikommunistiske agitation tog op og udbredte, måtte skabe vanskeligheder for partiet, og det lykkedes herunder ved valget i november 1960 at berøve partiet dets repræsentation i folketinget.

Partiet havde dog bevaret sin organisation og sit blad *»Land og Folk«* og fortsatte målbevidst sit arbejde. Det udformede ud fra sine socialistiske synspunkter den politik, som kunne føre samfundsudvik-

lingen i Danmark fremad — gennem en samling mod storkapitalen og for en dansk fredspolitik henimod en socialistisk samfundsdannelse. I 1960 vedtog partiets landskonference efter forudgående diskussion programudtalelsen *»Kommunisternes program til fornyelse af demokratiet«* som en videre udformning af partiprogrammet fra 1952: *»Det danske folks vej«*.

Gennem hele denne udvikling står Danmarks kommunistiske Parti som det eneste parti, der bygger konsekvent på marxismen, og som derfor repræsenterer arbejderklassens stræben i nutid og fremtid. Det har i hele sin virksomhed altid kæmpet for freden, for landets selvstændighed, for folkets demokratiske rettigheder. Den indsats og de ofre, der er ydet af generation efter generation af kommunister, tilbageviser tilstrækkeligt de bagvaskelser, som den organiserede antikommunisme med rige midler spreder imod kommunisterne og deres parti.

Danmarks kommunistiske Parti har i tanke og handling altid været et dansk, demokratisk og socialistisk parti, den danske arbejderklasses parti, som dermed også varetager det samfundsmæssige fremskridts interesser.

Det socialistiske idégrundlag

Kommunisterne bygger, som det er nævnt, i deres tanke og handling på den samfundsanalyse, som først blev foretaget af Karl Marx — på *den videnskabelige socialisme*. Vi skal kort opridse nogle af dens hovedsynspunkter.

Det kapitalistiske samfund bygger på, at de udslaggivende produktionsmidler er en lille classes ejendom, mens det store flertal må opretholde livet ved at arbejde som lønarbejdere i kapitalisternes virksomheder. Kapitalisterne iværksætter kun den produktion, som de mener at kunne tjene på, og deres fortjeneste beror på, at de i kraft af deres ejendomsret tilegner sig

en del af de værdier, som lønarbejderne frembringer, den såkaldte *merværdi*.

Drivkraften i produktionen og dermed i samfundets trivsel er således kapitalisternes stræben efter *profit*. De søger og må på alle måder søge at øge denne. Det kan de kun gøre på lønarbejdernes bekostning i sidste instans. Derfor betyder den kapitalistiske produktionsmåde, at der foregår en stadig *klassekamp*. Det arbejdende folks eneste mulighed for at sætte ind mod den kapitalistiske udbytning består i at samle sine kræfter i denne *klassekamp*.

Dem, der har magten i samfundet, den herskende kapitalistklasse, er naturligvis interesseret i at svække lønarbejdernes forståelse af denne *klassekamp*. Derfor søger de på alle måder at foregive, at det er »samfundsinteresser«, der bestemmer deres handlinger, og et omfattende påvirkningsapparat er sat ind for at præge folket med sådanne forestillinger. Derfor bliver *klassekampen* ikke blot en økonomisk kamp, men også en idémæssig og politisk kamp. Forståelsen af det virkelige indhold i den politiske og ideologiske kamp beror derfor på, at man erkender de virkelige klasseinteresser, der ligger bag.

Den kapitalistiske samfundsorden, der bygger på profitstræbet, kan aldrig blive virkelig planmæssig. Tværtimod må den, som Marx påviste og erfaringen har bekræftet, atter og atter drive samfundet ud i økonomiske kriser. De forskellige kapitalister eller grupper af kapitalister bekæmper også hinanden i indbyrdes konkurrence. Derved sker der også en samling, koncentration af kapitalen hos de stærkeste og rigeste. Modsætningen mellem dem og det stadig større antal af lønarbejdere øges stadig. Kapitalismen bliver til *monopolkapitalisme*.

Skønt samfundsværdierne skabes ved en indbyrdes forbundet indsats fra det stadig større flertal, som udgør det arbejdende folk, så

er det færre og færre, som virkelig bestemmer over deres udnyttelse. De mange bliver mere og mere en slags tilbehør til maskinerne, til hele det samfundsmæssige maskineri, som de ikke kan kontrollere, men som vender sig mod dem som en fremmed magt, der gør deres tilværelse til et evigt jag for at kunne klare deres økonomiske forpligtelser.

I vor tid udvikler produktivkræfterne (dvs. maskiner, fabrikker, kraftkilder osv.) sig enormt med atomenergi og automatisering som de hidtidige højdepunkter. Men disse opdagelser, som burde være en velsignelse for menneskene, bliver det ikke, når de bestyres og beherskes af monopolerne lille klike. Atomenergien gøres til den uhyggeligste kilde til frygt, og automatiseringen kommer til at betyde arbejdsløshed for millioner. Det viser, hvor sandt Marx så tingene, da han sagde, at produktivkræfterne kommer i stadigt mere skrigende modsætningsforhold til de kapitalistiske produktionsforhold, som bliver en mere og mere skæbnesvanger hindring for fremskridtet. Det bliver en historisk *nødvendighed* at sprænge de kapitalistiske produktionsforhold, og derfor bliver også socialismens sejr en historisk *nødvendighed*.

Men kapitalismen skaber i sin udvikling selv de kræfter, der skal bringe den til fald. Den arbejderklasse, hvis arbejde kapitalen fremfor alt beriger sig på, samles i stadig større virksomheder under betingelser, hvor solidaritet og sammenhold bliver en livsbetingelse. Det gør den til en stadig større samfundsmæssig kraft, som, når den handler i bevidsthed om sin virkelige styrke, formår at gøre sig til den bestemmende kraft i samfundet og bryde kapitalens magt.

Overgangen til socialismen

Det socialistiske samfund adskiller sig fra det kapitalistiske først

og fremmest ved, at de afgørende produktionsmidler bliver *samfundsejendom* og derfor kan udnyttes bevidst og planmæssigt til det fælles bedste og ikke er underordnet privates snævre profitinteresser. På den måde kan der i vor tid opnås overensstemmelse mellem produktivkræfternes udviklingsgrad og produktionsforholdene. De misforhold og ulykker, som skabes af den kapitalistiske samfundsorden, kan overvindes. Dette er der ført bevis for gennem det store opsving, der er opnået i alle socialistiske lande.

Det betyder også afskaffelse af kapitalistklassens herredømme i samfundet, som beror på dens økonomiske magt, men også giver sig udtryk i hele samfundets organisation og opbygning, på alle samfundslivets områder. Derfor fordres der så grundlæggende omvæltninger i samfundslivet, at det kun kan betegnes som en *revolution*.

Derfor bliver det afgørende i gennemførelsen af overgangen fra kapitalistiske til socialistiske forhold en grundlæggende ændring i statens rolle. Staten er ikke — som det så ofte fremstilles — en blot og bar organiserende institution, der forholder sig neutralt over for de kæmpende klasser i samfundet. Statens funktion er at opretholde den herskende klasses herredømme. Den er et magtredskab for den herskende klasse. Dette søges under kapitalismen også tilsløret for de klasser, som bliver udbyttet. Det lille mindretal, som faktisk tilegner sig udbyttet af det samfundsmæssige arbejde, må gøre alt for, at folk *tror*, at det ikke er kapitalen, der råder. Det afgørende for at gøre sig statens *virkelige* karakter klar, er at se på, hvad der *faktisk* kommer ud af dens virke, hvem — hvilke klasser — som *faktisk* har fordelene deraf.

Det er derfor også urigtigt, når det jævnligt hævdes, at socialisme

er ensbetydende med »statsregimente«. Spørgsmålet er først og fremmest: *Hvilken stat skal vi have?* Hvilken klasses herredømme skal staten være udtryk for? Socialister vender sig *mod* staten, når den er udtryk for det kapitalistiske klasseherredømme og handler i overensstemmelse dermed. På den anden side forstår de, at for at opbygge et socialistisk samfund må der skabes et *statsapparat*, som er et redskab for arbejderklassen og de andre befolkningslag, som er blevet udbyttet af kapitalen. Det var disse forhold, Marx i sin tid karakteriserede på den måde, at han sagde: Enhver stat er et diktatur. Enhver stat, der har til formål at opretholde kapitalismen, vil, selv om den i sine former kan tage sig demokratisk ud, i sit indhold være et bourgeoisiets diktatur. For at nå frem til socialismen må denne stat erstattes med en anden, som i sit indhold er et proletariats diktatur. Men da proletariet, det arbejdende folk, udgør det uhyre flertal, vil en sådan stat i hele sit væsen være langt mere demokratisk end nogen kapitalistisk stat. Det er denne klare tanke, som antimarxister af alle afskygninger har søgt at fordreje til ukendelighed.

Men hvordan kan den politiske magt fravristes storfinansens og vindes af arbejderklassen og det arbejdende folk? Det må naturligvis i høj grad afhænge af omstændighederne i det pågældende land, dets forhold og problemer, dets nationale traditioner osv. Men et fælles træk må det altid være, at det sker ved folkets egen kraft.

Udgangspunktet må altid være, at det arbejdende folk samler sine kræfter for selvstændigt at hævde sine interesser. I en sådan folkelig rejsning må i vor tid arbejderklassen være den førende og samlende kraft. Men i sin kamp mod storfinansens kæmper den ikke blot for sine egne interesser, men for alle dem, som er ofre for storfinansens. Der er derfor tale om at udvikle en *demokratisk* kamp for at kræve folkets rettigheder virkeligt respek-

teret. Alle steder, hvor socialismen er bragt til sejr, er det sket i videreførelse af de mest omfattende demokratiske kampe, for at sikre og fastholde deres resultater.

Ud fra disse erfaringer og ud fra danske betingelser og traditioner samt forståelse af, hvad der er det danske folks afgørende problemer, har Danmarks kommunistiske Parti i programmet til demokratiets fornyelse vist en vej frem for det danske folk. Den er ikke en kopi af noget udenlandsk mønster. Den er en udnyttelse af de historiske erfaringer til ud fra danske betingelser og traditioner at nå frem til et bedre samfund.

Nationalt og internationalt

Socialismens almene grundsætninger og dens påvisning af kapitalismens sande væsen er ikke noget specielt dansk. Det er en fælles forståelse, som er vundet af marxister og leninister i hele verden, som derigennem også har lært at sande, at de i den internationale monopolkapitalisme har en fælles fjende. Derfor er socialismen også en internationalistisk indstilling.

Men når disse grundlæggende opfattelser skal anvendes i de forskellige lande, når de skal udformes til en politik for et folk og en arbejderklasse med sin egen historie, så er det en opgave, som kun kan løses af marxister, som kender og forstår de nationale problemer.

Kommunisternes stilling heroverfor er ganske klar. Vi er internationalistiske, fordi vi vil et sammenhold mellem alle folk for at sikre en verden i fred og socialisme. Vi er nationale, fordi vi vil sikre vort land og dets folk en plads i en sådan verden — i fremgang, selvstændighed, demokrati og socialisme. Her er ingen som helst modstrid. Tværtimod er begge opgaver på det nærmeste forbundne.

Vor internationalisme giver sig udtryk i, at vi støtter og søger at skabe forståelse for folkenes kamp

og den socialistiske udvikling overalt i verden. Kendskab til og forståelse for, hvad socialismen har formået at skabe i andre lande og under andre betingelser end vore, betyder også den stærkeste tilskyndelse til, at vi under vore betingelser søger at udnytte et socialistisk samfundssystems fordele. Derfor søger alle slags antikommunister at bagvaske denne udvikling, og derfor søger vi at skabe forståelse for den. Vi ved, at det ofte benyttes til også at mistænkeliggøre vore formål, men erfaringen viser, at tør man ikke sætte ind for at skabe forståelse for socialismen, dér hvor den er virkeliggjort, så vover man endnu mindre at holde ud i kampen for socialismen i sit eget land.

Vort partis nationale karakter betyder, at vi er et selvstændigt, dansk parti, der træffer alle afgørelser om sin politik og sit virke på egen hånd.

Forholdet mellem de forskellige partier i den stadigt voksende kommunistiske bevægelse er sådan, at alle partier er ligeberettigede og selvstændige. Der findes ingen »overbestyrelse«. Det, der knytter de kommunistiske partier sammen, er en fælles overbevisning — marxismen-leninismens samfundssyn. De enkelte partier er kun bundet af deres ansvarsfølelse over for deres egen arbejderklasse og for socialismens fælles sag.

Vi glæder os naturligvis over, at vi har et godt og kammeratligt forhold til kommunistiske broderpartier, og vi har ingen som helst grund til at lægge skjul på det. Det muliggør også, at vi fører frie meningsudvekslinger med dem om de problemer, som bestandig opstår. Vort parti har udnyttet dette forhold til gavn for det danske folks interesser, f. eks. da vi opnåede, at de socialistiske Østersølande udtalte deres beredvillighed til at deltage i garantier for dannelsen af en neutral og atomfri zone i Norden.

Sammenholdet mellem de kommunistiske partier er af særlig værdi i vor tid, hvor det mest påtrængende problem er at hindre en

atomkrigs udbrud. Vi har sammen med alle andre kommunistiske partier underskrevet de fælles erklæringer fra 1957 og 1960, der bl. a. stiller opnåelsen af en fredelig sameksistens mellem alle stater, uanset deres samfundssystem, som den vigtigste fællesopgave i kampen for freden, og vi har vendt os mod dem, som ville sætte disse fællesbeslutninger ud af kraft.

Kommunisterne og de andre partier

Det program for fornyelse af demokratiet i Danmark, som vort parti har udformet, er udtryk for kommunisternes opfattelse af tingene. Vi er klare over, at der også i andre partier — og uden for partierne — er mange, som ligesom vi tilstræber at bryde storfinansens magt, at opnå et virkeligt demokrati, at sikre freden og Danmarks selvstændighed. Dem ønsker vi naturligvis mest mulig forståelse med. Derfor fremlægger vi også vort program som et grundlag for diskussionen. Vi er villige til at deltage i alt samarbejde, som kan fremme fælles formål, selv om det ikke omfatter alle vore synspunkter.

Samtidig mener vi dog også at have en opgave i at fremhæve vore egne opfattelser. Som sagt, har erfaringen vist, at findes der ikke et parti, der virker på grundlag af den videnskabelige socialisme, så bliver arbejderbevægelsen drevet på afveje. Der er intet andet parti, i Danmark, som løser denne opgave. Socialdemokratiets nye program tager åbent afstand fra marxismen, og SF-partiets program viser, at det fjerner sig mere og mere fra den. Dette giver sig naturligvis udtryk i disse partiers politiske praksis.

Partiets organisation

I forståelse af, at den samfunds-mæssige udvikling, som kommunisterne går ind for, kræver en samlet og organiseret indsats af alle bevidste socialistiske kræfter, er det

kommunistiske parti dannet. Som det hedder i partilovene er partiet »en frivillig sammenslutning, der er skabt på grundlag af en fælles samfundsopfattelse og lader sig lede af den marxistisk-leninistiske teori«.

Kommunisterne indser, at de kun er i stand til at løse deres opgaver, hvis deres parti er præget både af demokratisk liv og sammenhold. Problemerne må kunne drøftes frit i partiet, men når beslutningerne er taget, må de være gældende for alle. Derfor er partiets organisationsprincip den *demokratiske centralisme*, og i partilovene er i overensstemmelse hermed medlemmernes rettigheder og pligter nøje fastslået. Til rettighederne hører »i partiet at deltage i fri kritik og diskussion om partiets politiske og praktiske virksomhed«. Til forpligtelserne hører »efter evne at bidrage til udformningen og gennemførelsen af partiets politik«.

Partiet er opbygget med afdelinger i byer, kvarterer eller arbejdspladser som grundorganisationer. Disse sammenfattes i distrikter. Alle ledelser er valgte og står til regnskab for deres virksomhed over for dem, der har valgt dem. Partiets ledelse, Centralkomiteen, vælges på partikongresser, der afholdes mindst hvert tredje år. Kongressen udgør partiets højeste myndighed. Centralkomiteen vælger partiets formand og besætter andre ledende hverv. Mellem Centralkomiteens møder varetages partiets ledelse af et forretningsudvalg.

I partiets formålsparagraf hedder det:

»Partiets mål er i spidsen for arbejderklassen at samle folket for at afskaffe kapitalismen i Danmark og indføre det socialistiske samfund, hvor det ene menneskes udbytning af det andet ophæves, og hvor udviklingen til det klasseløse kommunistiske samfund indledes.

I overensstemmelse med arbejderklassens interesser kæmper partiet mod udbytning og reaktion, understøtter og fremmer kampen for at sikre freden og Danmarks natio-

nale uafhængighed og virker for folkets økonomiske, politiske og kulturelle interesser.

I erkendelse af klassekampens internationale karakter samarbejder partiet solidarisk med arbej-

derklassen og dens partier i alle lande og støtter folkenes fredsbevægelser mod imperialismen.

For disse formåls skyld er det, at Danmarks kommunistiske Parti appellerer om tilslutning.

Kommunisternes program for fornyelse af demokratiet

Vedtaget på DKPs-landspartikonference, 16.—18. september 1960

Vi lever i en tid, hvor store forandringer er på vej. Gamle forestillinger bryder sammen. Nye perspektiver åbner sig. Verden over stilles menneskene over for spørgsmålet: Hvorhen skal vejen gå?

Vor tids teknik og de nye kraftkilder gør det muligt at skabe velstand og lykke for alle. Nye folk og nationer, som man hidtil har hundset og undertrykt, rejser uimodståeligt deres krav om et liv i selvstændighed og med menneskeværd. Det stadigt mere omfattende økonomiske, kulturelle og demokratiske opsving i socialismens lande viser, at der findes samfundssystemer, om planmæssigt kan føre menneskene til fremgang og rigere livsudfoldelse. Alt det varsler nye tider.

Men med den nye teknik er også faren for en tilintetgørende atomkrig bragt over menneskene. Umådelige midler ødes til oprustning, hensynsløse monopolherrer og militarister spekulerer i krig. De underlægger sig svagere lande økonomisk og militært, berøver dem deres selvstændige muligheder og gør deres fremtid usikker og farefyldt. Alt dette gælder det at overvinde.

Og det kan overvindes! I vor tid har fredens kræfter mulighed for at hindre krig. Folkene verden over er lede ved »kold krig« og atomtrusler. Stadigt stærkere kræfter går ind for fredelig sameksistens som den eneste udvej. Sovjetunionens forslag om total international afrustning viser, hvordan der kan skabes virkelig tryghed. De socialisti landes styrke gør det umuligt at feje deres fredsforslag af bordet, og deres voksende internationale indflydelse har reddet mange små lande fra truende krig og overfald.

Med sådanne kræfter på fredens side er det muligt i tide at sætte ind mod alle forsøg på at slippe en krig løs og bringe dem til at strande. Dette kræver den yderste årvågenhed og aktivitet fra folkenes side, fordi spekulanterne i krig betændigt iværksætter nye, farlige manøvrer. Men i vor tid har folkene som ingen sinde før, muligheder for gennem kamp at tvinge dem til at respektere den fredelige sameksistens' principper. Således står det som et opnåeligt mål for altid at afskaffe krig og føre samfundsudviklingen frem i stormskridt.

Folket har ikke magten i Danmark

Også Danmark står midt i denne brydning mellem nyt og gammelt. Fredens bevarelse er et livsspørgsmål for vort land, og vi står i fare for at sakke bagud for den nye udvikling i verden. Men der er kræfter i opbrud i det danske folk, der kan gøre vor tid til et vendepunkt også i vor historie.

Længe har man søgt at tegne et billede af Danmark, som om alt var ro og tilfredshed. Men over for virkeligheden holder det ikke. Der går et dybtgående røre gennem det danske folk, som med arbejderklassen i spidsen kræver forandringer af de forhold som råder.

Der er røre i Danmark, fordi folkets vilje ikke er landets lov. Det er ikke folket, der har magten i Danmark. Trods alt, hvad der er sagt om demokrati, ejer 16.000 mennesker over en fjerdedel af alle formueværdier, mens mere end hver tredje dansker er uden formue.

Det er en ganske lille kreds, der er bestemmende blandt dem, som ejer Danmark. De 25 største aktieselskaber ejer en fjerdedel af aktiekapitalerne på over 1 million, og behersker gennem kapitalforbindelser og aftaler langt over halvdelen. 25 af deres ledende personer sidder i så mange bestyrelser, at de tilsammen kontrollerer over halvdelen af denne aktiekapital. Det er denne snævre kreds af monopolkapitalister, der træffer de virkelige afgørelser i Danmark.

De er ad pengeforbindelsernes vej knyttet til de udenlandske monopolkoncerner. Mange af dem er simpelt hen filialbestyrere under fremmede monopolforetagender. De hjælper de udenlandske monopoler med at udbytte den danske befolkning. De ofrer gerne nationens interesser på den internationale monopolkapitals alter. På den måde har de brugt deres magt til at sætte Danmarks selvstændighed

over styr. NATO-politikken er monopolernes politik.

Når Danmark nu gennem »militærssamarbejde«, depoter og baseanlæg udleveres til den tyske militarisme, som folket gennem besættelsens lange år lærte at hade og afsky — så er det monopolernes vilje. Når selve nationens liv uden varsel kan blive sat på spil af vesttyske angrebsplaner i Østersøen eller af amerikanske spionflyveres vilde spiontogter — så er det monopolernes vilje.

Men det er ikke folkets vilje.

Staten i monopolernes tjeneste

Monopolkapitalisterne udøver sikkert deres magt i det dunkle. De frygter følgerne, hvis folket får at vide, hvor groft de tjener, og hvor hensynsløst, de udnytter nationen. De skjuler deres manipulationer bag *forretningshemmelighedens* jerntæppe. De dækker sig bag vildledning og fortielse i den presse, de behersker. De har en sådan indflydelse over embedsmændene og det politiske liv, at *staten* handler på deres vegne.

Regeringer er kommet og gået, men bestandig har staten gennemført de foranstaltninger, som monopolerne ønskede. Kun nødtvungent, når presset fra befolkningen blev for stærkt, har staten og monopolerne givet indrømmelser til folket.

For at sætte en ny politik igennem er det fremfor alt nødvendigt at afsløre monopolernes fordækte spil og deres udnyttelse af staten.

Skatterne betales først og fremmest af den brede befolkning. Ved hjælp af afskrivningsregler, lemfældig aktieselskabsbeskatning, fiduser og særbegunstigelser sikrer monopolerne sig vidtgående skattefrihed. Forbrugsafgifterne, de indirekte skatter, betales i endnu højere grad af den brede befolkning. De indkrævede milliardbeløb anvender staten i overensstemmelse med monopolernes økonomiske og politiske interesser.

Staten er den største forbruger i landet. Den køber monopolernes produkter til de priser, de fastsætter, og sikrer dem derved afsætning og fortjeneste. Staten smider alene 1100 mill. kr. ud til et militær, som ikke forsvarer, men er en fare for nationens interesser. Men leverandørerne tjener fedt på det.

Monopolerne sikrer sig billige tjenester på det offentliges bekostning. De får elektricitet til underpriser og billigere transportudgifter. Den statskasse, som de betaler så urimelig lidt til, afholder udgifterne til veje, baner og havne, til videnskabelig forskning og uddannelse af den ungdom, som de udnytter til arbejdskraft.

Statens indgreb i det økonomiske liv sker efter aftale med eller krav fra højfinansien, som ofte bruger Nationalbanken som redskab. Gennem arbejdsløshedsskabende diskonto-politik, kronenedskæringer og forbrugsbegrænsninger har monopolerne fået byrderne fra de stadig tilbagevendende valutaunderskud væltet over på befolkningen, mens de selv støt har sat deres fortjenester op. Når arbejderne ikke vil makkke ret, undser man sig ikke for som i 1956 ad lovgivningens vej at påtvinge dem løn- og arbejdsforhold, som de ved afstemning havde forkastet.

Udenrigshandelen, der spiller så stor en rolle for Danmark, ledes i den retning, monopolerne ønsker. De afskærer landet fra handel til mange sider. De har i strid med vore naturlige betingelser underordnet landet under den ene af den kapitalistiske verdens stridende monopolblokke. De ser hellere, at landet udnyttes af fremmede monopoler gennem de ulige handelsvilkår, som de kapitalistiske stormagter byder, end de udnytter de handelsmuligheder på ligeberettigelsens grund og til gavn for landets økonomiske uafhængighed, som socialismens lande tilbyder.

I årevis har monopolkapitalen systematisk udbygget sine forbindelser i statens administration og inden for de politiske partier. Som

»sagkyndige erhvervsrepræsentanter« er monopolernes mænd udsælgende, når der sluttet handelsaftaler, ydes eksportkreditter, nedsættes økonomiske råd og nævn eller i øvrigt træffes vidtgående afgørelser.

Sådan har monopolerne gjort statsapparatet til et redskab i deres hænder. Den harme over staten, som er udbredt i befolkningen, er derfor en harme over monopolernes herredømme.

Monopolernes interesser — og folkets

Monopolerne skaber ikke Danmarks rigdomme, men de ejer og tilegner sig dem, de bruger dem i egen interesse og ikke i folkets og nationens. Deres højeste lov er *profit — og mere profit*.

Det bestemmer også deres investeringspolitik, dvs. deres beslutninger om, hvad der skal bygges og ikke bygges, hvilke foretagender, der skal oprettes og ikke oprettes, hvilke rationaliseringer, der skal foretages osv. Monopolerne bestemmer ikke kun over anvendelsen af deres egne overskud. Gennem de tre storbankers kreditgivning kontrollerer de også mindre foretagenders investeringer. Således kan de disponere over landets rigdomme — i deres interesse.

Mens store dele af befolkningen plages af bolignød og tårnhøje huslejer, bygger monopolerne kostbare bankhuse, forsikringspaladser og luksushoteller. I stedet for at skaffe billigere benzin og olie oversvømmer de landet med unødvendige tankanlæg. De fordyrer varerne med reklameudgifter til over 600 mill. kr. årligt. De får sat oprustning og militærbygning i gang, som intet har med nationens interesser at skaffe. De bestemmer — og de tjener på det.

Men de rigdomme, de råder over, er skabt af det arbejdende danske folk. Monopolerne skaffer deres overskud ved at trykke arbejderens lønninger og drive arbejds-

tempoet op, ved at tage overpriser og mellemhandleravancer fra hele den forbrugende befolkning, ved at tage store renter af kapitaler, som er nødvendige for bønder, handlende og håndværkere, ved at udnytte og underbetale videnskabsmænds forskningsresultater, ved at udkonkurrere og ruinere småforetagender, så de opkøbes til spotpris, ved at fordyre byggeriet på lejerens, småhusejerens og ikke mindst på ungdommens bekostning, ved at berige sig på de skatter, der presses ud af befolkningen, ved at stille sig til rådighed for udenlandske monopolister, der vil udnytte nationen og dens rigdomme og misbruge landet for deres magtformål.

De 25 familier, som udgør monopolkapitalens kerne i Danmark, har således interesser, som står i direkte modstrid til folkets og nationens. Over for dem står Danmarks 1,1 million arbejdere, 450.000 funktionærer, 100.000 husmænd, 60.000 andre bønder, 80.000 selvstændige handlende, 50.000 håndværkere. Der står 400.000 folkepensionister. Der står kvinderne, der såvel i produktionen som i hjemmet må bære ekstra byrder. Der står videnskabsmænd, kunstnere, lærere, læger og andre intellektuelle. Der står det arbejdende Danmarks unge generation, som i fremtiden skal overtage landet. Der står endnu flere befolkningslag, som ønsker, at Danmark skal bestå som frit og selvstændigt land.

Forener alle de, som har fælles interesser, deres kræfter, så vil monopolernes magt være brudt.

Arbejderklassen, som er den største og mest organiserede klasse i samfundet, er stærkest og mest direkte udsat for monopolernes pres. Det er da også arbejderklassen, som først og kraftigst har taget kampen for en ændring af forholdene op. Den har beslutsomt sat ind for sine økonomiske krav. Den har gennemtvunget opsigelsen af det Septemberforlig, som fastslog arbejdsgivernes enevælde, og har rejst kravet om medbestemmelsesret. Fra arbejderbevægelsen har

længe lydt krav om strukturændringer af samfundet.

Arbejderklassen står over for den opgave at være den førende kraft i kampen mod monopolernes magt. Dertil kræves i første række enhed og sammenhold i klassen selv, en enig og samlende målsætning i kampen for folkets og nationens sag.

Alle, hvis interesser trædes under føde af monopolernes magt, må kunne samles i kravet om, at befolkningens ønsker nu får større vægt, at der sker en reel udvidelse af folkets demokratiske rettigheder. Skal demokrati ikke blot være talemåder, som fortsat dækker over monopolernes skalten og valten, er tiden inde til at skabe samling om en *fornyelse af demokratiet* i Danmark.

Offentlighed, demokratisk kontrol og medindflydelse

Det selvfølgeligste demokratiske krav, der må stilles, er, at *befolkningen må vide besked*. Kendsgerningerne må på bordet. Forretningshemmeligheden må ophæves. Befolkningen må kende sandheden om monopolernes fortjenester, deres indbyrdes aftaler og forbindelser. Alle monopoler og aktieselskaber skal have pligt til at redegøre herfor under strengt strafansvar for alle falske og vildledende oplysninger. Både i det økonomiske liv og i statens og kommunernes administration må *offentlighedsprincippet* være gældende.

På alle arbejdspladser må der sikres arbejdere og ansatte *reel medindflydelse* på produktionens eller driftens ledelse. Arbejdernes *aktionsfrihed* må fastholdes som en ufravigelig demokratisk ret over for vilkårligheder i ejerens dispositioner.

Der må oprettes et effektivt monopoltilsyn, som giver mulighed for *demokratisk indsigt og kontrol* med monopolerne. Det må ikke

bare være henvist til oplysninger, monopolerne finder for godt at give. Kontrollen må begynde i virksomhederne selv, hvor arbejdere og funktionærer må have forelagt og med pålidelig sagkyndig bistand må kunne efterprøve regnskaber og andre oplysninger. Det må kunne gribe ind over for monopolernes pris- og investeringspolitik.

Befolkningen må sikre sig *muligheder for at øve virkelig indflydelse* på de økonomiske og politiske afgørelser. Statens indgreb i det økonomiske liv må ske ud fra planer, der udformes under det arbejdende folks medvirken, således at folket kan fremsætte sine meninger og krav om, hvilke produktioner, der skal udvikles, hvor nye foretagender skal placeres, hvordan jorden og naturen skal udnyttes i befolkningens interesse, hvilke profiler, der skal inddrages osv.

Herved må *det arbejdende folks organisationer* — fagforeninger, husmandsforeninger, lejerforeninger, fiskeriforeninger m. fl. — spille en ny og fremtrædende rolle. I særdeleshed gælder det *arbejderne faglige organisationer*. En betingelse for at opnå en fornyelse af demokratiet er, at organisationerne bruges til det formål, hvortil de er skabt, og at medlemsdemokratiet sættes i højsædet. Virkelig indflydelse for medlemmerne vil højne organisationernes aktivitet.

Særlig betydningsfulde monopol- og foretagender, som bryder kontrolbestemmelserne, overtages af staten gennem *nationalisering*. Især bør *Nationalbanken og de andre storbanker* nationaliseres, så kontrollen med finansierings- og investeringspolitikken ikke længe er monopolernes private anliggende. I de nationaliserede virksomheder skal arbejderne, i modsætning til i hidtidige statsforetagender, deltage i foretagendernes ledelse og drift.

Udenlandske monopolers private investeringer forbydes. Udenlandske lån kan kun optages gennem

staten og kun på betingelser, som ikke krænker Danmarks økonomiske og politiske suverænitet.

Udenrigshandelen må stilles under offentlig kontrol. Den må udvikles alsidigt i overensstemmelse med Danmarks selvstændighedsinteresser, så landet bevarer handelfrihed til at skaffe sig varer og afsætning på de gunstigste betingelser og sikre sin økonomiske udvikling.

For at sikre *det arbejdende landbrugs* interesser gennemføres en *jordreform* efter princippet: *Jorden til dem, der dyrker den*. Der gennemføres forbud mod at eje eller drive mere end én landbrugsejendom, mod ikke-landbrugeres og udlændinges erhvervelse af landbrug som skattely for anden indtægt. Der gennemføres øget udstyknings, i nødvendigt omfang ved ekspropriation. Der ydes støtte gennem billige lån til andelssammenslutninger for anvendelse af den moderne teknik i landbruget. Monopolavancer på råvarer, redskaber og maskiner til landbruget sættes under kontrol og nedskæres ligesom grossistavancerne på salg af landbrugsvarer, så det arbejdende landbrug sikres en rimelig indtjening, uden at det rammer forbrugere og arbejdslo. Rente- og lånebetingelserne sættes under kontrol.

Boligen må være en *menneskeret*. Grundspekulationen må standses ved at grundværdierne i byerne og ved bymæssige bebyggelser gøres til samfundsejendom. Den privatejede boligmasse i større udlejningsejendomme nationaliseres.

Mod monopolernes fremtrængen må der ydes *mindre virksomheder* i industri, håndværk, landbrug og handel støtte. Ofte vil et *kooperativt* samarbejde mellem sådanne foretagender og bedrifter være deres bedste værn. Staten må yde støtte til bestræbelser for at udvikle Kooperation og andelsvæsen.

Der må bestandigt sættes ind for en *demokratisering af statsapparatet*, både med hensyn til rekruttering af embedsmænd og gennem

bekæmpelse af al bureaukratisme, korrupsion og bengnaveri. Særlig vigtigt er dette i statens direkte magtorganer, i militær og politi, som nu er spækket med reaktionsnære elementer, der er indstillet på at konspirere mod alle konsekvent demokratiske foranstaltninger.

De valgte forsamlings indflydelse, magt og omdømme må højes. Det gælder folketing såvel som kommunale råd. Folketinget må virkelig blive folkesuverænitets øverste organ, og alle bestemmelser om, at det kan opgive den nationale suverænitæt, må ophæves. Offentlighedsprincippet må præge dets virke. Det må kunne iværksætte og til bunds gennemføre undersøgelser af spørgsmål, som folket har krav på klarhed over. Det kommunale selvstyre må udvides og de kommunale råd gøres til redskab i kampen for de arbejdendes interesser, mod monopolernes lokale indflydelse.

Det kulturelle liv må nyde udstrakt støtte og frigøres fra forretningsmæssige hensyns lænker. Kulturen må udvikles sammen med rejsningen i folket og videreudvikle den nationale og humanistiske kulturtradition. Dansk kulturliv må lukke vinduerne op til hele verden, hvor samfundsmæssige og videnskabelige nyskabelser baner fremtidens vej.

Af afgørende betydning er det, at den tilbageblevenhed, som præger vort skolevæsen, og den sociale ulighed, som vedvarende hersker i den højere uddannelse, overvindes.

Skal en ny demokratisk ånd præge samfundet, må de store påvirkningsmidler: presse, radio og fjernsyn, stilles til rådighed for den samfundsmæssige debat og virke for fred og venskab mellem folkene. Den arbejdende befolknings meninger og problemer må kunne føres frem til hele offentligheden. Pressen må forpligtes til at opgive sine økonomiske bagmænd, så alle kan vide hvilke interesser, den repræsenterer.

Med arbejderklassen i spidsen

kan det danske folk tilkæmpe sig en sådan fornyelse af demokratiet. Forudssætningen for, at de nye demokratiske rettigheder bliver andet end ord, er imidlertid, at monopolernes enevælde virkelig brydes. Et vågent og aktivt folk må gennemtvinge, at staten ikke længere virker som redskab for monopolerne, men at dens foranstaltninger virkelig tjener folkets interesser.

Monopolernes kæmpeprofitter kan beskæres og anvendes til indgribende sociale reformer. De ældre kan sikres en pension på to tredjedele af gennemsnitsindtægten. For ungdommen kan der åbnes rige udviklingsmuligheder. En demokratisk økonomisk politik må betyde højere levestandard, højere købekraft og forbrug.

En demokratisk fornyelse vil også føre til en ny hævvelse af Danmarks nationale selvstændighed. Et sådant Danmark vil altid gå ind for fredens sag og vil nægte at modtage ordrer af fremmede militarister og imperialister. Det vil af al magt stræbe efter at gøre sin del af verden til en fredssikret zone.

Samling og handling er vejen til fremskridt

Fremskridt kommer aldrig af sig selv, men kun gennem folkets aktive indsats for sine interesser. Gennem samlet optræden har folket og arbejderklassen i Danmark ofte tilkæmpet sig indrømmelser, men alt for ofte er det lykkedes reaktionen at vinde terræn på ny. Sådan gik det efter frihedskampen.

Men sådan behøver det ikke at gå. Afgørende er folkets aktivitet. Den er ikke blot nødvendig for at vinde resultaterne, men også for at fastholde dem. En virkelig fornyelse af demokratiet kan opnås og opnås kun, når folket er i bestandig bevægelse for at skabe respekt for sine krav. Demokrati

betyder aktivitet. Samling betyder handling.

Som under frihedskampen således må også nu *arbejderklassen* være rygraden i folkets og nationens kamp. Arbejderklassens enige og fælles optræden er en forudsætning for en virkelig demokratisk fornyelse. Sådan og kun sådan kan arbejderklassen blive den førende og samlende kraft i dansk politik.

Når arbejderklassen i enighed går til kamp for at bryde monopolernes magt og skarer folkeflertallet om sig i kravet om en demokratisk fornyelse, vil det betyde et vældigt *ryk til venstre* i dansk politik.

Det vil gøre sig gældende i alle politiske partier. Det vil kunne isolere de reaktionære politikere og sprænge de partirammer, som har givet dem indflydelse på en del af folket. Det vil give parlamentarisk basis for en ny politik.

Men arbejderklassen kan kun blive den førende kraft, hvis den klart og gennem alle omskiftelser *fastholder sit mål*. De kræfter, som modsætter sig fornyelsen eller endog vil skruer udviklingen tilbage, har magten i samfundet og over propaganda-apparatet. Monopolerne vil på alle måder søge at opretholde deres magt; de vil bestandig søge at skabe forvirring og mistillid i folket. Heroverfor må arbejderklassen forstå at afvise og frigøre sig for alle de fordomme og falske forestillinger, som før har bragt arbejderbevægelsen på afveje. De positioner, som arbejderbevægelsen erobrer, må ikke udnyttes til samarbejde med og følgeragtighed over for monopolerne, men til kamp imod dem.

Derfor må der i arbejderbevægelsen eksistere et *parti, der kender vejen og målet*, og som i sine rækker organiserer de mest beslutsomme i kampen for arbejderklassens og folkets sag.

Danmarks kommunistiske Parti har gennem sin samlede virksomhed vist sig som et sådant parti. Når Kommunistisk Parti har stået

stærkt, har også arbejderklassen og folket stået stærkt. Også i dag sætter kommunisterne alle deres kræfter ind for arbejderklassens og folkets interesser.

Kommunisternes handlingsprogram

Kommunisterne foreslår, at der øjeblikkelig tages fat på at gennemføre følgende foranstaltninger:

★ *Arbejderne* sikres 40 timers arbejdsuge, minimalløn på 250 kr., lige løn for lige arbejde. Indførelse af pris- og avancestop. Afskaffelse af Septemberforliget og Den faste Voldgiftsret. Anerkendelse af arbejdernes ret til medindflydelse på virksomhederne, beskyttelse af tilidsmændene og oprettelse af tryghedsaftaler mod afskedigelser. Sikring af fuld beskæftigelse. Udvidelse af arbejderbeskyttelsesloven.

★ *Tjenestemænd og funktionærer* sikres samme arbejdstid og minimalløn som arbejderne. Anerkendelse af organisationernes aktionsret og gennemførelse af kollektive overenskomster underkastet medlemmernes godkendelse.

★ *Det arbejdende landbrug* sikres lønnende afsætning på bekostning af grossisterne mellemhandler-avancer og monopolprofitter. Udstykning og tillægsjord til husmændene. Støtte til oprettelse af maskinstationer og fællesstalde på andelsbasis. Landarbejderne sikres arbejdstid, minimalløn og ferie som andre arbejdere. Medhjælperloven afskaffes, og beskyttelseslovgivning for landbrugets unge indføres.

★ I *handelen* gribes der ind over for monopolistiske kædeforretninger. Skarp kontrol for at hindre udenlandsk kapitals indtrængen. Skattefrihed for brugsforeninger.

★ *Skattereform* med afskaffelse af skattefradragets retten og omlægning af skatteskalaen, så der sikres skattefrihed for de første 10.000 kr.s

indtægt for forsørgere, skattefrihed for 4000 kr.s hustruindkomst. Børnefradraget erstattes af et børnetilskud på 600 kr. pr. barn for indtægter indtil 25.000 kr. Afskaffelse af forbrugsafgifter på alle livsfornødenheder, i første række tøjskatten. Forhøjelse af aktieselskabsbeskatning og skatten på fortjeneste af handel med aktier og fast ejendom.

★ *Nationalisering* af Nationalbanken, forsikringsselskaberne, oliemonopolerne, sukkerfabrikkerne og byggematerialeindustrien.

★ *Byggeriet* holdes i de første fem år på mindst 35.000 lejligheder årligt. Det gøres billigere og bedre gennem bekæmpelse af spekulationen. Udlejningsbyggeri overlades til sociale boligselskaber og det offentlige. Sikring af statslån til 4 procent.

★ *Folkepensionen* til mindre bemidlede forhøjes omgående, aldersgrænserne nedsættes til 65 år for mænd og 60 år for kvinder; zonegrænserne ophæves. Invaliditetstilægget forhøjes og fradragsreglerne lempes. Bygning af flere pensionistboliger.

★ *Kvinderne* sikres ligeløn, lige adgang til uddannelse og advancement og fuld ligestilling på alle samfundslivets områder. Der oprettes tilstrækkeligt med børneinstitutioner. Børnetilskuddet udbetales kontant og fortrinsvis til moderen. Større støtte og uddannelseshjælp til enlige mødre. Retten til enkepension fra det 55. år udvides til at omfatte andre enlige kvinder.

★ *Skolen* sikres omfattende bevilninger til skolebyggeri, læreruddannelse og tidssvarende undervisningsmateriel. En forlængelse af den obligatoriske skolegang må gennemføres og understøttes med forøgede børnetilskud. Skolebevisning opretholdes.

★ *Ungdommens* lige adgang til uddannelse og oplæring sikres gen-

nem studenterløn og højere lærerløn. Læretiden nedsættes, og uddannelsen ved de højere læreanstalter forbedres ved ansættelse af fornødne lærerkræfter. Effektiv nedsættelse af den militære tjenestetid. 21-års valgret.

★ *Videnskabelig forskning og kunstnerisk uddannelse* støttes gennem oprettelse af statsfonds. Landsdelenes kulturelle liv fremmes gennem statslige og kommunale foranstaltninger.

★ *Danmark opsig sit medlemskab i NATO*, ophæver det militære samarbejde med USA og Vesttyskland, sløjfer alle fremmede depoter og baseanlæg, erklærer sig som neutral stat og søger stormagtsgarantier for sin neutralitet.

★ *Militærudgifterne nedsættes øjeblikkeligt*, og forsvaret indrettes på at beskytte landets neutralitet og selvstændighed.

★ *Danmark må gå klart ind for international afrustning* og rette henvendelse til vestmagtregeringerne om at opgive deres modstand mod realitetsforhandlinger. Danmark må kræve atomstop og tilslutte sig en atom- og raketfri zone i det nordlige Europa. I bestræbelserne for afspænding må Danmark sætte effektivt ind for, at Folkets Kina indtager sin retmæssige plads i FN.

★ *Danmark må indgå overenskomster om at gøre Østersøen til et fredens hav*. Det bør erkende sin interesse i at udvikle gode forbindelser med den socialistiske stormagt Sovjetunionen og anerkende den Tyske demokratiske Republik.

★ *Danmark bør gøre sig fri af monopolernes blokninger* i handelskrigen og udvikle sine handelsforbindelser til alle sider.

Kommunisternes hensigter og mål

Kommunisterne fremlægger disse synspunkter om en demokratisk fornyelse og om de skridt, der umiddelbart bør foretages, til diskussion og drøftelse i offentligheden og navnlig i arbejderklassen. De fremsættes som et bidrag til den samling af de folkelige kræfter, som tiden kræver.

Kommunisterne mener, at de monopolistiske magthavere, som bag kulisserne behersker landet, alt for længe har haft frit spil, fordi folkets kamp imod dem har været uden samling og perspektiv. Besættelsestiden viste, hvilken kraft folket er, når det er enigt og sætter sig et mål. En sådan folkelig kraft bør nu rejses på ny, hvis ikke monopolerne skal drive os videre ud ad farlige veje.

Det er ikke første gang, kommunisterne viser veje frem for det danske folk. Gennem hele sin beståen har Kommunistisk Parti stået i arbejderklassens og folkets tjeneste. Det har været samfundets sociale samvittighed. Det tog sin plads i de forreste rækker, da nationen på liv og død måtte kæmpe for sin eksistens. Det har afvist alle forsøg på at true eller lokke det til at svigte sit idégrundlag og forlige sig med folkets fjender.

Det viste vej til folkets samling i frihedskampen, som skete på det grundlag, som først kommunisterne foreslog. Det advarede mod følgerne af NATO og Vesttysklands genoprustning. Det kaldte til den samling som i 1953 hindrede oprettelsen af amerikanske baser, i 1956 gav arbejderne styrke i overenskomstssituationen, i 1959 førte til Septemberforligets opsigelse. Med denne ret appellerer partiet til det arbejdende folk i dag.

Med dyrt betalt anti-kommunistisk propaganda søger man at lægge kommunisterne for had. Men den kommer altid fra dem, som selv har svigtet folket og træder på dets interesser. Den be-

kræfter således kun, at folket og arbejderklassen ikke kan være deres kommunistiske parti foruden.

Man forsøger at mistænkeliggøre kommunisternes hensigter. Vi lægger ikke skjul på dem. Vi anser en demokratisk fornyelse efter de her fremlagte linjer for at være det nødvendige første skridt frem på vejen for at skabe en bedre fremtid for det danske folk. Men vi mener ikke, at folkets og landets problemer er løst dermed. Monopoler vil fortsat eksistere og vil drive deres spil. Det kapitalistiske samfunds onder vil ikke være ophævet.

Kommunisterne siger klart, at løsningen for Danmark vil være, at folket med arbejderklassen i spidsen beslutter sig til at vinde selve den politiske magt og opbygge sig et socialistisk samfund, hvor produktionsmidlerne og samfundsrigdommene er folkets fælles eje. Denne opfattelse bekræftes af de storslåede resultater, som er opnået i socialismens lande, og som selv de mest modvillige har vanskeligt ved at benægte. Der drages befolkningen stadig mere direkte ind i ledelsen af produktionens og samfundets anliggender. Velstanden stiger, arbejdstiden nedsættes, skatterne afskaffes, videnskab og kunst sætter nye blomster.

Kommunisterne tvivler ikke på, at den politiske udvikling og folkets erfaringer vil overbevise det store flertal om, at socialismen er vejen til at skabe garantien for en fri og lykkelig udvikling for vort land og for menneskets fri udfoldelse.

Men uoverensstemmelser om det endelige mål må ikke hindre, at den vilje til ændring, som nu vokser frem i arbejderklassen og folket, bliver til fælles og virksom handling. Derfor gælder det nu at samles om at sikre *fred, uafhængighed og demokratiets fornyelse!*

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk